

ben svart, näbbhud och fötter blå; lever af fisk. Kallas äfv. Fiskhök, Sjöhök. *Falco haliaetus*.

FISKLJUSTER, se *Ljuster*.

FISKMAT, m. sing. Mat, tillredd af fisk.

FISKMJERDE, se *Mjerde*.

FISKMÅSE, m. 2. pl. — *måsar*. Simfågel, af 17 ½ tums längd, ofvan askblå både på rygg och vingar, det öfriga af kroppen snöhvitt; lever isynnerhet af fisk. Kallas äfv. blott Måse, samt Måka. *Larus canus*.

FISKOLJA, f. 1. Se *Fisktran*.

FISKPASTEJ, f'isskpastä'j, m. 3. Pastej, tillagad af fisk.

FISKPLANKOR, f. 1. pl. (skepp.) De medlersta plankorna af däckat på ett fartyg, i hvilka hål befinnas, för master, pumpar, o. s. v.

FISKREDSKAP, n. 3. o. m. 3. 1) (neutrum) Redskap, som användes vid fiske. — *Syn.* Fiskdon. — 2) (maskulin; kollektivt) Samteliga redskap, don, som dervid användas. *All f-en be-fanns i bästa skick.*

FISKRIK, a. 2. Som har god tillgång på fisk. *F. sjö. F-t vatten.*

FISKRYSSJA, se *Ryssja*.

FISKRÅK, n. 3. Innanmätet på fisk, hvilket urtages, då den rensas, för att lagas till mat.

FISKSJUKA, f. 1. Sjukdom, som för någon tid är allmänt rådande bland fisk.

FISKSINN, n. 3. 1) Skinn af allt slags skinnfisk. — 2) (uti inskränkare mening) Skinn af åtskilliga slags fisk, såsom stör, eller af skäl, hvilket vid finare träarbeten användes till afputsning och polering. Se vidare *Schagräng*.

FISKSOPPA, f. 1. Soppa, tillredd af fiskspad med persiljerötter, palsternackor, selleri, lök och persilja.

FISKSPAD, n. 3. Vatten, hvarti fisk blifvit kokad.

FISKSUMP, m. 2. Se *Sump*, *Båtsump* och *Släpsump*.

FISKSÅ, m. 2. Se *Fiskbalja*.

FISKSÅS, m. 3. Sås till en fiskrätt.

FISKSÄLJARE, m. 3. — *JERSKA*, f. 1. En, som handlar med fisk.

FISKTIONDE, m. 4. Tiondeafgift, bestående af fisk, till pastor i skärgårdsförsamlingar.

FISKTJUF, m. 2. pl. — *tjuftar*. Den, som olofligt vittjar annans nät eller fiskebragd.

FISKTORG, n. 3. Särskilt torg i en stad, der fisk hålles till salu.

FISKTRAN, m. sing. Fettet af fisk, isynnerhet af hvalfiskar och skälar; är, sådan den förekommer i handeln, flytande, gulbrun och har en obehaglig fisklukkt.

FISKTÄRNA, f. 1. Simfågel, af Tärnornas släkte, 18 tum lång, blågrå, med svart hufva, hvit stjärt, näbb och fötter röda. Kallas äfv. endast Tärna, samt Bättentärna. *Sterna Hirundo*.

FISKUS, se *Fiscus*.

FISKVARA, f. 1. Viktualievara, som består af fisk, använd som födoämne, saltad, torkad, rökt, o. s. v. Brukas mest i plur.

FISKVATTEN, n. 3. Vatten, som begagnas till sköljning af fisk, som skall tillredas till mat.

FISKVÅG, m. 2. Särskilt våg i en stad, der fiskvaror vågas.

FISKÄTANDE, n. 4. Omständigheten, att man vanligtvis lever af fisk, förtär mycket fisk till sin föda. *F. är vanligt bland katoliker, under fastlagen.* — *Adj.* 1. 1) Som för tillfället äter fisk. I denna bem. mindre brukligt. — 2) (allmänare) Som lever af fisk, ofta förtär fisk.

Ett f. folk. Brukas isynnerhet ofta i naturalhistorien. *Ett f. djur, en f. fågel.*

FISKÄTARE, m. 3. 1) En, som för tillfället äter fisk. *När jag kom in, fann jag ett par f. sittande vid ett bord.* Brukas i denna bem. mindre ofta. — 2) En, som vanligtvis lever af fisk, ofta förtär fisk, tycker om fiskmat. *Han är en stark f.* — 3) (nat. hist.) Säges om däggdjur och fåglar, som lefva af fisk.

FISKÖRN, m. 2. En art af örnsläktet, omkring 8 fot lång och med något öfver 7 fots vingbredd; färgen brungrå med ljusare hufvud och hals; stjerten hvit och näbben gul. Kallas äfv. Vanlig Hafsörn. *Falco albicilla*.

FISS, n. 3. (i musik) F, upphöjdt en half ton.

FISSL, -i', a. 2. Som låter klyfva sig.

FISSUR, -úr, f. 3. (kir.) Spricka i ben, benbrott på längden. *Benspalt*.

FISTEL, f'isstl, m. 2. pl. *fistlar*. Pipigt sår, som utbreder sig under huden och fördjupar sig i någon del af människokroppen, vanligtvis med en ytterst fin öppning utåt, hvarigenom var utflyter. *Pipsår*. Ingår i några sammansättningar, såsom: Tandfistel, Tårnfistel, m. fl.

FISTELAKTIG, **FISTELARTAD**, a. 2. Som liknar en fistel.

FISTELKNIF, m. 2. pl. — *knifvar*. Ett slags fältskärsknif, som begagnas vid fistelskäring.

FISTELSKÄRARE, m. 3. Kirurg, som är öfverd att operera fistlar och utöfvar denna konst.

FISTELSKÄRNING, f. 2. Kirurgisk operation, då en fistel bortskäres.

FIX, a. 2. (lat. *Fixus*) 1) Fast, stadig, orörlig. *F. idé*, någon viss inbillning, som uteslutande sysselsätter en människas tankar och till viss grad beröfvar henne förnuftets bruk. — 2) (kem.) Eldfast.

FIXERA, v. a. 1. 1) Fastställa, bestämma. *F. priset på en vara.* — 2) Skarpt fästa ögonen på någon. *F. någon.* — 3) (kem.) Göra fast ell. stadig, gifva fast form. Säges om flytande ämnen. — *Fixerande*, n. 4. o. *Fixering*, f. 2.

FIXSTJERNÄ, f'icksj'ärna, f. 1. Stjerna, som alltid bibehåller samma rum i förhållande till andra stjernor och lyser med eget ljus. Fast stjärna, Sol.

FJELL, se *Fjäll*.

FJERD, se *Fjärd*.

FJERDE, fjärde, ordningstal. Som är näst efter den tredje. *Hvar f. dag, vecka, månad. För det f.* [Fjärde.]

FJERDEDAGSFROSSA, f. 1. Frossfeber, då febern återkommer hvar fjerde dag.

FJERDEDEL, m. 2. En del af ett helt, hvilket är deladt i fyra lika stora delar. *Tre f-ar. En f-s aln, mil, timma. Ett f-s skålpund, år.* (I musik) *En f-s not, paus, takt.*

FJERDEPART, m. 3. 1) Se *Fjerdedel*. — 2) Lott i Falu grufva, utgörande en fjerdedel af hvarje s. k. utfjerding, eller 1/200 af grufvan.

FJERDING, fjär'ding, m. 2. 1) En åttonde-del af en tunna torra varor (i Nerike en fjerdelds tunna). — 2) Fjerdedel af ett slagadt kreatur. — 3) *F-en*, benämning på en viss del af Upsala stad.

FJERDINGSFÖRSTE, m. 2. pl. — *förstar*. Det i bibeln begagnade svenska ordet för det grekiska Tetrarches, hvarmed några småfurstar i Judeen betecknades.

FJERDINGSMAN, m. 3. pl. — *män*. Ett slags polisupplysningsman på landet, hvilken det åligger att underrätta kronofogden eller länsman-